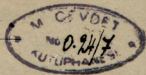

مکملہ ادبی و سیاسی رسالہ

ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در

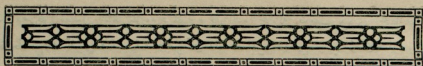
۳۱ نجی سنہ

۷ رمضان ۱۳۲۹

پنجشنبہ

جزو عدد : ۱۱۱

حق و حقیقت اغورینه

بردرس سیاست اخلاقیه

آنلر ناصل بایورلر سه بزده اويله یاپهلم .

(مابعد عن جزؤ ۱۱۰)

بزه خارجدن مشکلات احداث ایدن قومش و لرمزله . دوستلرمزله
آکلاشمه یی ، حالشمه یی صلاحیت و یردیکمز ، مسئولیت یوکلندیکمز رجال
سیاسته براقه رق ، کندیمز داخلده چارپیشله جق ، اقامام ایدیله جک ، قارشیلانه جق
مشکلات و امراضمزك ازاله سنه ، تشفیسه نه حصر فکر و نظر ، نصب جد و اهتمام
ایدرسه ك ، بر حکیم عافلك بر جمعیتده و یردیکی بر نطق مهمنده تکرار ایسدیکی
و اساسی حدیث پیغمبری اولان « ترك مالا یعنی » حکمت عالیسه توسل ،
هر بریمز کندیسینی یوقلایه رق یالکمز مستعد بولدینی جهندن منسوب اولدینی
جمعیه خدمتله اکتفا ، او صورتله واجبات و ظنروریمزی ایفا ایلرسه ك بر کون
گلبر ، همده اولدجه قریب بر کون گلبرکه بزده کندیمزی اقوام فاضله آره سننده
بر موقع امتیاز و تعین صاحبی اولمش بولورز .

بونك ، حتی بونكله برابر صایمق ایسته مدیکم بر جوق امراض داخلیه اجتماعیه مزك
دوای حقیقی شافیسى اوله رق یالکمز بر شینی . اوت مهم ، غایت مهم ، بلیکده
شمعدی به قدر موضوع بحث و جدل ایدلامش بر شینی ذکر ایده جکم : فقط آنی
یالکمز ذکر ایتمکله ده قلمیه جفم ، بر مثال ذی روح موجوديله ، الیوم کوسترمکده
اولدینی امثله فعلیه و وقوعیه سیله ده تأیید و توضیح ایده جکم .

مرض معضل اجتماعی مزه، دائماً بزه فقر الدم انحلاله، ضعف بنیوی انحطاطه، سقوط مهلك تفرق و تشسته او غراتان داء عضالمزه قارشى بر چاره یكانه اوله رق كوردیكم تریاق منجی منفرد شو ایكى كلمه مند مجدر :

— « خدمت انسانیت » ی هدف آمال ایدیكم ! بلکه بنم شو سوزمى استخفاف ایدر ، بكا گولرسكز ! و :

— الله الله . . . عرض ایدمك جوهر بومی ایدی ؟ . . . بونی بیلیان ، تقدیر اتمان کیمدرکه ایلری یه سور بیورسك ؟ . . . دیرسكز . لکن بن سنكز بو استخفافكزه قارشى طارلما ، ویره كمك ایضاحات ایله نهایت الامر سوزمده نه قدر حقلى اولدیغى سزده — لساناً اولماسده قلباً — اعتراف ایتدیرم .

بلکه سنر بوسوزمه — دیگر بر نقطه نظردن باقرق ، یوقاریده کی مقدمه مله قیاسلر یاهرق — اعتراض ایدمك نقطه لوده بولورسكز ! و :

— سن بزه « قوزموپولیت = محب کائنات » لك درسمی ویرمك ایستورسك ؟ . . . بومسلکده اولانلر بر قومیته ایله دكل ، دور و سیاحتله ، دربدرلکله ، بزم تعبیر مزله درویشلکله یاشایان و جانلرندن بشقه کیمسه یه خیر وفانده لری طوقونمان ، نفسلرندن بشقه کیمسه یی دوشونمان انسانلردر . بوگون وطنپرورلکله ادامه موجودیت قیدنده بولنان بر هیئت اجتماعیه یه بوفکری نشر ایدرسك ، ائی برشمی یامش اولورز ! دیه اعتراضلر یاغدیورسكز . ایشته بن بو عقده یی حل ، بوسوزمده کی مقصدمی تشریح ایدمك که نتیجه هم فکر و امل اولدیغمز کندیلکندن تعین و تبیین ایدمك .

« خدمت انسانیت » نظریه سی ، « قوزموپولیتیزم » دیدکلری مسلکدن فرقلیدر . ایکنجیسنده مطلقاً « فکر ملیت و وطنیت » اولمایه جق ، شناسی مرحومك دیدیکی کی :

« ملتیم نوع بشردر وطنم روی زمین »

دینیه لك . حال بوکه « محبت انسانیت » مسلکنده عموم نوع بشره ، مسکنلرینه

محبت و حرمتله برابر ، کندی قومیت و وطنیتی ده کمال شدت و تعزیزله سومک ، تجیل ایتک واردر . بوفرقی قبول ایدنجه بز وطنرورلکمزه بر حس زاند ضم ایتش ، یعنی برده و وطنیتیزی دیگر اقوامه خصومت و عداوتله دکل ، محبت و محادنتله تزیین ایلش اولورز .

فقط بزه آندن مقدم ترتب ایدن بر وظیفه مهمه واردر : هرشیدن اول کندیمزی سومک ! ... جائز که بوده سزه غریب گله جک و دییه جکسگز که : — یا بز هپ اوجب نفسدن مشتکی دگلی یز ؟ ... سن بر طرفدن « حب - الغیر » توصیه ایدیورسک ، دیگر طرفدن « حب النفس » لزومنی اورته به آتیورسک ! ... بوتناقص دگلی ؟ ... خیر دگلدر ؛ زیرا نفسنی سومیان ، آکا حرمت ایتیان دیگرینی هیچ ده سوممز . انسانک کندی نفسنه محبت ایتیمی محاسن اخلاقیه سنک الک باشلی کفیل و ضمیمیدر . بو اساس تأسس ایتدکن صکره محبة الغیر آکا فرع اولور . بومحبت نفسیهنی بالطبع « خود پسندلک » دن آیری کورم جکزر . خود پسند اولانلرک هدفی ، محبت نفس دکل ، « بغض غیر » در . حال بوکه نفسنی تعزیز ایدن ، آتی آخرینه ترجیح معناسیله دکل ، موصوف اولدینی صفت انسانیه اعتباریله ایتش اولور .

بوعبارله دائرة نظرمنی بر مرتبه توسیيع ایدرسک قومشی به نسبتله افراد عالمه منی ، همشهرمنه نسبتاً قومشومنی ، وطنداشه نسبتله همشهرمنی اجنبی به نسبتاً ده وطنداشمزی کندیمزدن عد ایده بیلیرز . بوراده اجنبی بی ده کندیمزدن صایه سیک ایچون مدار قیاس اوله رق — نقطه رابطه من اولان — « انسانیت » گلیورکه او مناسبته ده اجنبی کندیمزدن صایه رز . کرچه صره به قوینجه صف نعالده قالیور . آنحق بو بر ترتیب طبیعی نتیجه سیدر ؛ مثلاً : الیمزده کی بر مالی بونلر آراسنده تقسیم ایده جک اولورسقی الک اول اقراریمزدن باشلار ، صکره قومشویه ، همشهره ، وطنداشه انتقال ایله نهایت اجنبی به حصه آیررز ؛ حصه لرک مقداری ده متناقصاً کیدر . بونک طبیعتی سوز گتورمنز ؛ بوکا کیمسده اعتراض ایده منز . مسئله ، اجنبینک ده او مراتبدن برینی احراز ایتش ، رابطه انسانیتله

مرتبط بولندینی گورلمش اولماسندهدر . لکن بومراتب متواصلده اجنبی به بریر
آیرمایوبده « خارج » عدایدرسهك او زمان رابطه انسانیقی فعلاً رد ایتمش ،
منسوب اولدیغیز نوع اولادندن بر قسم عظیمی ، حتی اعظمی کندیمره خصم
اولهرق قبول ایتدیگیزی اوت بالفعل اعتراف ایلش اولورز .

بوحس رقیق ، بشریت ایسه پك بطی ، حتی اوقدر بطی که ، هنوز شو صوڭ
بر عصر ظرفنده آتارینی گوسترمکه باشلامش اولدیغنی ادعا ایدم بیلیرم ؛ زیرا
امثله مادیه و فعلیه سنی آنجق بوزمان اخیرده گوره بیلیورز . بوندن برعصر اولنه
قدر - تهادی ملوک مستثنی - هانکی قوم دیگر قومك زمان مصیبتنده معاونته
شتاب ایدیوردی ؟ . . . بر آفت سماویه ویا ارضیه حدوشنده نقداً ، فعلاً معاونتله
ایشیدلمش شیلردنمی ایدی ؟ بونلر هپ حدیث الظهور تظاهرات انسانییه دندر ؛
« صلیب و هلال احمر » جمعیتلری ایچون قاج سنهك بر مبداء تعیین ایدیله بیلیر . . .
هنوز یاریم عصرلق مؤسسات خیریه دن دگیلدر ؟ . . . ایشته بلا تفریق جنسیت
و قومیت وجوده کتیریلان تأسیسات تعاونیه و انسانییه ، بنم دیمك ایسته دیمك
« محبت انسانیته » انسانلرك نتیجه آمال و تشبثاتی اولهرق میدانه گلشدر .

شو امثله دن آکلاشیلیور که بین البشر بر محبت متقابله اساسی قورلمش ، توسیع
و تشمیلانه چالیشیلیور . . . آرتق بونده بر طاقم آمال و اغراض حسیسه و فاسدهك
وجودی ادعا اولنه مزیا ! . . . تطبیقات متعدده سی دائمابویله بر ادعا ویا ظنی تکذیب
ایدم بیلیر .

بویله جه بو « مؤسسات خیریه بین البشر » ی قبول و تسلیم ایدنجه مسئله من
حقنده بشقه نقطه دن و بشقه درلو دوشونمك لازم گلیر .

شوراده اوج گلکه نظر کزده چاربار : « مسئله من » ، « بشقه نقطه دن » ،
« بشقه درلو » . اوت بزم حله ، تدقیقه ، بر مرض اجتماعی اولقی اعتبار یله ده تشقیه
محتاج بر مسئله من وار . اومسئله ده :

— کندیمری سومك ، تعبیر دیگرله کندیمری ینه کندیمره سودیرمك .

ایشته مسئله مر بو ! . . . بونی بشقه نقطه دن دوشونه جکز ؛ یعنی گندیازی سومک ایچون بربر مزه « هایدی سویشه لم » دیهرک دگل، بلکه اوتهدیری سومامکله الفت ایندکلامزه ، بغضلرینی ، نفرتلرینی مقتضای منافع ، حتی حمیتز ظن ایلدکلامزه قوللرمزی آچهرق :

— ایشته بز همیز بروجودز ؛ بز بو هیئت مجتمعی آنجق بربرمزی بختیار ایتمک ، راحت ایستیرمک ایچون وجوده کتیردک ؛ بز سزگلّه ، سز بزمه راحت ایدمیلیرسگزر

دیهرک و بونی افعال و اعمال ایله تأیید ایدم رک

« بشقه درلو » سنه گلجه : اجنبی به قارشی اولان برودتی مبدل حرارت قیلدقدن صکره آنلرده عین اولاد وطن معامله سی ایتمک جبر نفس و تألیف طبع ایله مک .

بو معامله لرمر بزی وطنیر لکمزدن آلیقویماز ؛ بز ینه وطن معززمزی تقدیس ایدم جکز ؛ ینه آنک اوغرینه ایجابنه کوره اڭ صوڭ فدا کارلقلمری اجرادن صرمدن کوره قانمزی دوکمکدن ، آڭا تعدی ، حدودینی تجاوز ایدنلره قارشی شدتله مدافعه دن واز کچمه جکز . یالکیز اوپله بر خط حرکت تعقیب ایدم جکز که روسیه ایله محاربه لرنده ژاپونلرک کومترمش اولدقلری معالی اخلاقیه و انسانییه بذل ایله دشمنلرمزی اق حرکاتمزله دوست قیلغه موفق اوله جفز . بوکون روسیه ژاپونیایه قارشی بر ایکنجی حرب آچمه مایه جق ایسه ، عدم موفقیت اندیشه سندن زیاده روس قومنک قلبنده ژاپونلره قارشی حصوله گلان احترام و اهتمام نتیجه سی اوله جقدر . زیرا دوشونمه لیدرکه : اڭ شدتلی خصومت آنلرده ده حرص انتقامه مغلوب اولمایان و فقط اعلائی شان ملت و وطنی اوغرنده گوله اوینیایه تسلیم روح ایدن برملته قارشی خصومت یرینه حرمت پیدا اولور .

(مابعدی کله جک نسخه ده)

عبد الغنی سنی

